

מכתב

שיעון חזק היוםי בדרך קצרה

לע"נ הר"ר אוריה בר' מנחם שטיין זצ"ל
 הערות והנצחות טל 0548449853 או מייל MABADAF12@GMAIL.COM

פרשת מצורע תשע"ד

ביצה ה- יא

פחיא לומר שהם מבושלות כמו שצריך והוא צריך לאכילה, והמקח לא יחזור ורק יחזיר לו את ההבדל במחיר, אלא המקח בטל.

אחר אמר למי יש למכור ביצי זכר ונתנו לו ביצים שהתנגולת התחממה בקרקע, ובא לר' אמי ואמר שזה מקח טעות ומחזיר, והחידוש הוא שלא נאמר שהוא רצה אותם לאכילה ורצה ביצי זכר שהם שמינות יותר ויחזיר לו רק את ההבדל במחיר קמ"ל שבטל המקח.

עוד יש לבאר שהביצה נגמרת עם יציאתה והכוונה יציאת רובה, וכן יוחנן שביצה שיצא רובה מערב יו"ט וחזרה מותר לאכלה, וללישנא בתרא רב אמר עם יציאתה הכוונה שיצאה כולה ולא כר' יוחנן.

ר' יעקב סובר שביצה שנמצאה במעי אמה והיא מעורה בגידים אסור לאכלה בחלב, ובברייתא כתוב שהאכול מנבלת עוף טהור ומשלל של ביצים מהעצמות והגידים ומבשר שנתלש מהאי חסר, ואם אכל מאשכול של ביצים מקורקבין ובני מעים או שהמחה חלב וגמעו טמא, ואומר רב יוסף שזה לא כר' יעקב שלדעתו מעורות בגידים זה כבשר העוף, ואב"ד דוחה שר' יעקב אמר רק לענין בשר בחלב, אך לא לענין טומאה, ואין לומר שגם בטומאה נגזור כי לא מרבים טומאה בדרבנן, וללישנא בתרא מה שכתוב שמאשכול של ביצים טמא זה כר' יעקב שאומר שמעורות בגידים אסורות בחלב, ואב"ד דוחה שיתכן שמאשכול אין הכוונה לביצים אלא לאשכול עצמו והחידוש הוא שזה כקורקבין ובני מעים שאף שהם בשר אך יש אנשים שלא אוכלים אותם וחידשו שהם טמאים, וכך כתבו באשכול שטמא אף שלא כולם אוכלים אותו.

המשמש ביום נולד ביום וזה תרנגולת, והמשמש בליה מוליד בליה זה עטלף והמשמש ביום בין בליה מוליד ביום ובלילה, והיינו אדם והרומה לו, והג"מ כדברי רב כהנא שאם בדם בערב יו"ט בקן תרנגולת ולא היה בה ביצה והשכים למחרת ומצא ביצה מותרת, כי לא נולדה בליה, ואתמול לא בדם הטיב ואפילו אם בדם טוב יתכן שיצאה וחזרה וכן יוחנן שמוותרת, ומה שרב יוסי בן שאול אמר בשם רב שאם בדם בקן תרנגולת בערב יו"ט ולא מצא ביצה והשכים למחרת ומצא ביצה אסור, יש לומר שמדובר בביצה שהתנגולת התחממה מהקרקע, ורב כהנא דיבר כשיש זכר עמה, ואין לומר שהיא התחממה מהקרקע שברור שאם יש זכר אינה מתחממת מהקרקע, והשיעור של זכר כל עוד ששומעת קולו ביום, **עמוד ב** ורב מרי התייר גם במרחק ס' בתים, אך אם יש נהר אינה עוברת, ואם יש גשר היא עוברת, והיה מקרה שהיא עברה אפילו בחבל על נהר, וכשאין זכר לכאורה נאסור אם לא בדם, וצריך לומר שאם לא בדם תולים שזה מערב יו"ט, וכשדק אין לתלות שיצאה רובה וחזרה כי זה לא מצוי.

ר' יוסי בן שאול אמר עוד בשם רב שיש סכנה בשום כתוש אם היה גלוי.

לב"ש שיעור שאור פחות מחמץ, שהתורה יכלה לכתוב חמץ ונגמדר שאור בק"ו שאם חמץ שאין חמיצו קשה שיעורו כוית שאור שחמיצו קשה ודאי שאסור בכזית, והתורה כתבה שאור לומר שהשיעור אינו שווה, ולב"ה התורה כתבה שאור שאם היה כתוב רק שאור היינו אומרים שרק שאור אסור שחמיצו קשה ובחמץ אי אסור, ואם היה כתוב חמץ היינו אומרים שרק הוא אסור כי הוא ראוי לאכילה ושאור שאינו ראוי לאכילה לא אסור, קמ"ל שאור אסור, ולכאורה ר' זירא אומר שהתורה כתבה שאור וחמץ לומר שהבדל ביניהם וזה לא בכ"ש, ויש לומר שהם לא נחלקו לענין אכילה אלא לענין ביעור, שלב"ש לא לומדים ביעור מאכילה, ולב"ה לומדים ביעור מאכילה, וכן אמר ר' יוסי בר חינינא שלא חלקו לענין אכילה ולכ"ה כבזית ורק לענין ביעור נחלקו, וכן אומרת הברייתא שנחלקו בפסוק לא יראה לך חמץ ולא יראה לך שאור ולב"ה שאור בכזית וחמץ בככתבת ולב"ה שיעור שניהם כזית.

המשנה אומרת השוחט חיה ועוף ומשמע שרק בדיעבד, ובסיפא כתוב שלב"ה לא ישחוט ומשמע שלח"ק ישחוט, ואין לומר שהכוונה שלא ישחוט ויכסה אך לשחוט מותר לכתחילה, כי כתוב בסיפא שלכו"ע אע שחט יחפור בדק ויכסה, וא"כ משמע שברישא לא מדובר בדריעבד, ורבה מבאר שהשוחט שבא לשאול אומרים לו שלב"ה יכול לשחוט ולחפור ולכסות ולב"ה לא ישחוט אלא אם היה לו אפר מוכן מאתמול, ורב יוסף מבאר שהשוחט שבא לשאול, לב"ש אומרים לו לך חפור ושחוט וכסה, ולב"ה אומרים לו שלא ישחוט אלא אם היה לו עפר מאתמול, אמר אב"ד לרב יוסף שלכאורה הוא ורבה נחלקו בדעת ר' שהשוחט צריך שיתן עפר מלמטה ועפר מלמעלה, שכתוב ושחט את דמו וכסהו ואלא כתוב ויכסהו עפר, אלא בעפר לומר שצריך שיהיה עפר למטה, ורב יוסף סבר כר' זירא שצריך על עפר, ורבה לא כר' זירא, אמר לו רב יוסף שגם רבה סבר כר' זירא, ונחלקו שלרבה אם היה עפר למטה מותר ואם לא, חוששים שיתחרט ולא ישחוט, ורב יוסף סובר שלא חששו כדי שלא להמנע משבת יו"ט.

רב יתודה אומר שב"ה התיירו כשכבר שחט לחפור בדק רק אם היה נעוץ מבעוד יום, ולכאורה הוא עושה כתישה.

דף ח רב מבאר שמדובר בעפר תיחוח שאין כתישה, אך לכאורה יש לחשוש שעושה גומא, ויש לבאר כדעת רב אבא שהחופר גומא בגלל שהוא צריך את העפר פטור בשבת.

המשנה מסימת שאפר כירה מוכן הוא ולכאורה קודם לא הוזכר במשנה דין אפר כירה, ורבה מבאר שאינו טעם למה שכתוב קודם וכותבים עוד דין אפר כירה מוכן, ורב יהודה אומר בשם רב שזה דוקא כשהוסק מערב יו"ט ואם הוסק ביו"ט אסור, אך אם ראוי לצלות בו היה מותר, וכן אומרת הברייתא שכשאפר כירה הוא מוכן זמן רק כשהוסק מערב יו"ט ואם הוסק ביו"ט אסור, ואם ראוי לצלות בו ביצה מותר וכן א"כ הכניס עפר עובר גינתו וחורבתו מותר לכסות בו.

רב יתודה אומר עפר עובר להכניס עפר מלא הקופה ולעשות בו כל צרכו, ומר זוטרא אמר בשם מר זוטרא רבה שזה מותר רק ביחד לו קרן זוית, אך קשה מהברייתא שכוי לא שוחטים ביו"ט, ואם שחט לא יכסה, ולכאורה מדוע שלא ישתמש בסתם עפר, אך יש לומר שיכל ע"ד דקר נעוץ אלא מדובר שלא היה לו וא"כ מדובר שאין לו כלל עפר, אך א"כ אפילו ודאי היה לא שחוט, ויש לבאר שהכוונה היא שלא רב ודאי לא ישחוט אלא אפילו ספק לא ישחוט, ולא אומרים שישחוט בלי כיסוי בגלל שמחת

דף ה מתחילה קיבלו עדות החרוד כל היום, ופעם אחרו העדים אחר שכבר קרב תמיד של ערב ואמרו שיר של חול, ואז תיקנו שיקבלו עדות החרוד רק עד המנחה, ואם באו אחר תמיד של ערב לא מקבלים אותם אלא נוהגים אותו היום קדש וכן למחרת, ואמר רבה שאחר שתיקן ר' יוחנן בן זכאי לקבל העדים כל היום ביצה שנולדה בראשון מותרת בשני, ואב"ד הקשה שרב ושמואל אמרו שהביצה אסורה, אמר לו רבה שהוא אמר לדעת ריב"ז ומה קשה מרב ושמואל, ואין להקשות מהמשנה לרב ושמואל כי הם דיברו בבבל אך בא"י מותר, ולדעת רב יוסף אף אחר תקנת ריב"ז ביצה אסורה שהיא דבר שנעשה במנין, וצריך מנין אחר להתירו, ורב יוסף הוכיח את זה, שכתוב בפסוק לך אמור להם שובו לכם לאהליכם, וכתוב אח"כ במשך היובל המה יעלו בהר, והברייתא מביאה עוד שכל מקום שהוא מהלך יום אחד מכל צד של ירושלים מעלים כרם רביעי, והתחום הוא אילת מהדרום ועקרת מהדרום, לוד במערב וירדן מהמזרח, ואמרו בשם ר' יוחנן שהטעם הוא כדי לעטר שוקי ירושלים בפירות, ולר"א היה כרם רביעי במזרח לוד בצד כפר טבי **עמוד ב** ורצה להפקירו לעניים ואמרו לו תלמידי שוכר נימנו חבירי להתירו וחבירי היינו ריב"ז, ומשמע שאם נמנו מותר ובלי שמננו נשאר האיסור, ומה שהברייתא הביאה פסוק נוסף שלא נאמר שכר כתוב קודם שהאיסור לגשת לאשה הוא ג' ימים ומדוע כתוב אח"כ אמר להם שובו לכם לאהליכם, אלא שצריך מנין אחר להתירו, ויש לדחות שהפסוק בא לצוות על עונה, לכן הביאו פסוק נוסף במשך היובל המה יעלו בהר, שהרי כתוב קודם גם הצאן והבקר אל ירעו אל מול ההר ההוא, ודבר שבמנין צריך מנין אחר לכן כתוב במשך היובל המה יעלו בהר, ואין לומר שזה רק בדבר שהתורה אסרה, שבברייתא של כרם רביעי רואים שגם באיסור הרבנן יש צרות במנין אחר להתירו, ואין לומר שגם נימנו להתירו ביצה כדברי רבה, כי נמנו רק על עדות ולא על ביצה, ואב"ד מקשה שאין מנין על ביצה, אלא אחר שאסור להעיד מאוחר ממילא יש לאסור בביצה, וכשהתורה עדות ממילא מותרת ביצה. רב אדא ורב שמלך שהגיעו מבי כולחית אמרו שגם אחר תקנת ריב"ז יש לאסור ביצה שמה יכנה המקדש ויאמרו וכן שנה שעברה לא אכלנו ביצה ביו"ט שני ג' שהנה יותר לאכול, אך שנה שעברה זה היה ב' קדושות והשנה זה קדושה אחת, ואין לומר שגם בעדות לא נקבל שלא יאמרו ששנה שעברה קבלנו כל היום וגם השנה נקבל, יש לחלק שעדות מסורה רק לב"ד ואין לגזור, אך ביצה היא מסורה לכל אדם, ודעת רבא שאף אחר תקנת ריב"ז לביצה אסורה שהרי גם היא מודה שאם באו עדים אחר המנחה שנוהגים אותו יום קודש וגם למחרת, והלכה כרב לענין ביצה בין לקולא בין לחומרא,

דף ו רבא סובר שנכרים מתעסקים במת ביו"ט ראשון, וביו"ט שני מותר אפילו ע"י ישראל, ואף ביו"ט שני של ר"ה, ובביצה לא מקילים ברה"ה, ונהרדעי התיירו ביצה ביו"ט שני של ר"ה, שלא חששו שעיברו את אלול, שרב אמר שממוט עזרא לא יעברו את אלול, ומר זוטרא אומר שבי"ט שני מתעסקים ביה"ה במת רק כשהיה אך אינו שווה מחכים למוצאי יו"ט, ולרב אשי לא משהיה כלל שריב"ז הוא כחול גמור לענין מת, ואפילו לחתוך עבדו גלמא ולקצוץ הדסים, ויוב"ט אומר שבזמן שיש חברים לא עושים כלום למת שלא יכריחו לעשות שאר מלאכה.

רבינא ישב לפני רב אסי ביו"ט של ר"ה וראהו עצב, אמר לו מדוע אתה עצב אמר לו שלא עשיתי ערוב תבשילין, אמר לו תניח היום ותעשה תנאי, כמו שאמר רבא שאפסך להניח ערוב מיו"ט לחבירו ולהתנות, אמר רבינא רבינא שרבה התייר רק בשב"ה יו"ט שני ולא בשל ר"ה, אמר רב אסי שנהרדעי התיירו גם ברה"ה ביצה שנולדה בראשון, ואמר רב מרדכי שרב אסי אמר לו בפירוש שאין הלכה כמותם.

רב אוסר לשחוט אפרוח שנולד ביו"ט שהוא מוקצה, ושמואל או ר' יוחנן התיירו, שכמו שהתיר עצמו בלידה שניתן לשחוט, כך אין בו מוקצה, ורב כהנא ורב אסי הקשו שמדוע זה שונה מעגל שנולד ביו"ט שמתו לכו"ע, אמר רב כיון שהוא מותר אגב אמו בשחיטתה, אך קשה מעגל שנולד מטריפה שאין לו היתר אגב אמו ובכ"ז מותר לשחטו, ושתק רב, והקשו רבה או רב יוסף שרב שתק ולא אמר שהנולד מטריפה הוא מוכן אגב אמו לכלבים, **עמוד ב** ואב"ד אומר שמוכן לאדם אינו מוכן לכלבים, שהרי כתוב שמתיר לחתוך דילועין לפני בהמה ונבלתה לפני כלבים, ור' יהודה אמר שאם לא היה נבלת מער"ש אסור לתתה לכלבים שאינה מוכנה וא"כ ק"ו שמוכן לכלבים אינו מוכן לאדם, ואמר רבה שיש הבדל שבאמת מה שמוכן לאדם אינו מוכן לכלבים שמה שראוי לאדם אינו נותן אותו לכלבים, אך מוכן לכלבים הוא מוכן לאדם שדעתו של האדם על כל מה שראוי לו. וישנה ברייתא כרב שנגל שנולד ביו"ט מותרת אפרוח שנולד ביו"ט אסור, וההבדל הוא שעגל מוכן אגב אמו בשחיטה ואפרוח אינו מוכן אגב אמו, וישנה ברייתא כשמואל שעגל ואפרוח שנולד ביו"ט מותרים, שהעגל מוכן אגב אמו והאפרוח מתיר עצמו בשחיטה.

לח"ק אפרוח שנולד ביו"ט אסור ור"א בן יעקב אוסר גם בחול שעדיין לא נתפתחו עיניו, והוא כשר, וכן מביאה הברייתא פסוק לכל השרץ השורץ על הארץ לרבות אפרוחים שלא פתחו עיניהם, וזה כר"א בן יעקב.

רב הונא אומר בשם רב שביצה נגמרת עם יציאתה, ואין לומר שהכוונה היא שאחר שנגמרה מותרת לאכלה בחלב ואילו היתה במעי אמה אסורה בחלב כי יש ברייתא מפורשת שהשוחט תרנגולת ומצא בה ביצים גמורות מותר לאכלה בחלב, ואין הכוונה שהיא נגמרה עם יציאתה ומצא בה ביצים ביו"ט ואם מצאה במעי אמה אסורה ביו"ט, כי ישנה ברייתא שמתירה לאכול ביו"ט ביצה שנמצאה במעי התרנגולת, ואין לומר שהברייתא מחדשת את מה שלא כתוב במשנה, כי המשנה אמרה שב"ש וב"ה נחלקו בביצה שנולדה ומשמע שלכו"ע במעי אמה מותרת ביו"ט, ואין לומר שבי"ה אסור גם הנמצאת במעי אמה, וכתבו ביצה שנולדה לומר שב"ש התיירו אף הנולדת, אך א"כ הברייתא שמתירה ביצים שנמצאו במעי התרנגולת ביו"ט לא כב"ש ולא כב"ה, אלא יש לבאר בדעת רב שזה לענין מקח וממכר שביצה נגמרת רק עם יציאתה ואז היא ראויה לגדל אפרוחים ואם נמצאה במעי אמה אינה מגדלת אפרוחים,

דף ז כמו שאמר אמר, למי יש ביצים של פחיא שנולדו, ונתנו לו ביצי שחוטתה ובה לפני ר' אמי ואמר שזה מקח טעות ויכול לחזור בו, והחידוש הוא שלא נאמר שאמר

י'ט, **עמוד ב** אך יש לדייק שכתוב בסופא ואם שחטו לא יכסה, ומשמע שבריאה מדובר שיש לו עפר, ורבה אומר שאפר כירה מוכן עבור ודאי ולא עבור ספק, ולכאורה הטעם הוא שעושה גומא, אך לפ"ז נאסור גם בודאי אלא שלא שפסק, כדברי רב אבא שאין חיוב בשבת בחופר גומא כשצריך רק את עפרה, וא"כ נתייר גם בספק, ואין לומר שחששו לכתושה כי אז נאסור גם ודאי, ואין לומר שבדאי מותר שעשה של כיסוי דוחה לאו של יו"ט, אך בחמלה בצרעת או סוין ביציצית שבעקירת האלו מתקיים העשה, וכאן הכיסוי הוא חקר הכתושה, ואין לומר שכותש תוך כדי הכיסוי, שאין לומר שעשה ידחה לאו של יו"ט שיו"ט הוא עשה, ועשה אינו דוחה לאו ועשה, ורבה מבאר שבאפר כירה דעתו רק עבור ודאי ולא עבור ספק, וכמו שאמר רבא שאם הכניס עפר לכסות בו צואה מותר לכסות בו דם ציפור ואם הביא עבור כיסוי דם אסור לכסות בו צואה, ולדעת נהרבלאי אפילו אם הכניס עבור כיסוי דם כיסוי לכסות בו צואה, ובא"י אמרו שנחלקו בזה ר' יוסף בר חמא ור' זירא או רבא בר רב יוסף בר חמא ור' זירא, אם כו"י הוא כצואה או לא, ויש להביא ראיה שרבא סובר שכו"י כצואה, שהרי הוא אמר שאם הכניס עפר עבור צואה מותר לכיסוי דם, ואם הכניס לכיסוי דם אסור עבור צואה, ורמי בר רב יבא אומר שכו"י אסור לכסות שמא יבוא להתיר חלב, ובחול מותר שאומרים שהוא מכסה עקר נקי החצר, אך לפ"ז שחט באשפה בחול יהיה אסור, וכן אם בא לשאול נאסור, וצריך לומר שבחול הוא אומר שחכמים אמרו שיטרח לכסות מספק, אך ביו"ט אם זה היה ספק לא היו מצריכים לכסות, ולכן חששו שהוא יתיר חלב שהוא ודאי חייה, לר' זירא לא רק דם כו"י לא מכסים אלא כל דם בהמה חיה ועוף אם התערבו לאו מכסים, ור' יוסי בר יאסינה אומר שזה רק כשאנו יכולים לכסות בדקירה אחת, ואם יכול לכסות בדקירה אחת מותר והחידוש הוא שלא גוזרים דקירה אחת בגלל ב' דקירות.

דף ט אמ גלגל עיטה בערב יו"ט, מפריש חלה ביו"ט, ולדעת אביו של שמואל, אינו מפריש חלה ביו"ט, ולכאורה שמואל סובר שבחול"ל יכול לאכול מהעיסה ואח"כ להפריש והוא חולק על אביו, ורבה מבאר שגם שמואל יודה שאם קרא שם שאסורה לזרים, וזה נכלל באיסור להפריש תרומות ביו"ט.

משנה לב"ש אסור להוליך הסולם משוכן לשוכן, ומותר רק מחלון לחלון ולב"ה מותר גם משוכן לשוכן. **גמרא** רב חנן בר אמר אומר שנחלקו רב כהנ"ד שבי"ש גזרו שהרואה יאמר שהוא בא לעשות טיח בנגז, וב"ה לא חששו שהשוכן מוכיח שהוא בשבילו, וברשות היחיד מותר לבי"ש, אך לכאורה רב סובר שמה שאסור מפני מריאות עין אסור גם חדידי חדרים, ויש לומר שנחלקו בזה תנאים לענין מי שנרטבו בגדיהם שמוותר לשטוח בחמה לא כנגד העם, ולר"א ור"ש אסור, ללישנא בתרא רב חנן בר אמר אומר שנחלקו רב בריהו ריהידי אסור גם בהנצנע מה שאסור מפני מריאות עין, וברה"ה אסור לכו"ע, ולפ"ז רב שאסר בחדידי חדרים אסור כבי"ש, ויש לומר שנחלקו בזה תנאים בגדיהם שנתרטבו במים, **עמוד ב** לכאורה דברי המשנה לא כו"ש בן אלעזר שלכו"ע מותר להעביר הסולם משוכן לשוכן ונחלקו רק להחזיר שלבי"ש אסור וב"ה מתירים, ור' יהודה אומר שזה רק בסולם של שוכן, ובסולם של עליה אסור לכו"ע, ור' דוסא אומר שמותר להטות מחלון לחלון ואחרים אמרו בשם ר' הושע שמוותר גם לדרות בו.

בני ר' חייא דוקא לכפיים וכסוחורו ושאלם אביהם אם בא לידיהם שאלה, אמרו לו שהיתה שאלה על סולם והם התיירו, אמר ר' חייא שהם צריכים לאסור, והם חשבו שרק ר' יהודה אסר בסולם של עליה ולת"ק מותר לב"ה, והאמת היא שר' יהודה רק מבאר את טעמו של ת"ק, והרואה היא שכתוב מוליכים הסולם משוכן לשוכן ואם מדובר בסולם של עליה צריך לומר מוליכים את הסולם לשוכן, ומשמע שמוותר רק סולם של שוכן, אך הם למדו שלא כתוב שמדובר בסולם של שוכן וא"כ הכוונה היא שלוקחים סולם אף לכמה שוכנים, וללישנא בתרא הם אמרו שבא לידיהם שאלה בהטיית סולם של עליה והם התיירו אמר להם שיש לאסור והם חשבו שמה שאסר ר' יהודה התייר ר' דוסא והאמת היא שר' דוסא החמיר לגמרי ואף במה שהתייר ר' יהודה.

במשנה רואים שלענין שמחת יו"ט ב"ש מחמירים וב"ה מתירים, ולכאורה לענין כיסוי הדם ב"ה החמירו וב"ש הקילו, ור' יוחנן אומר שיש להחליף כאן וב"ה מחמירים, אך לכאורה יש לחלק, שב"ש הקילו בכיסוי כשיש דקר נעוץ ובלי דקר נעוץ אסור, ומה שהקילו ב"ה כאן הוא בגלל שהשוכן מוכיח עליו ושהם לא יקלו, אלא הקושיא היא מהמשנה לענין גוזלות שלבי"ש לא נוטל אם לא נענע מערב יו"ט ולב"ה עומד ואומר זה וזה אני נוטל, וא"כ ב"ש מחמירים בשמחת יו"ט וב"ה מקילים, ולענין כיסוי ב"ש הקילו וב"ה החמירו, ור' יוחנן אומר שיש להחליף בגוזלות שלב"ה מנענע, ולב"ש מספיק לעמוד ולומר, אך יש לחלק שב"ש התיירו בכיסוי רק כשיש דקר נעוץ.

דף י ובלי דקר נעוץ אסור, ובגוזלות ב"ה מתירים כיון שהאיסור הוא רק משום מוקצה, ובעומד ואומר מספיק להוציא ממוקצה, אלא יש להקשות מהמשנה שלבי"ש לא לוקחים העלי לקצב עליו בשם ולב"ה מותר, וא"כ ב"ש מחמירים בשמחת יו"ט ובכיסוי הדם ב"ש מקילים וב"ה מחמירים, ור' יוחנן אומר שיש להחליף שב"ש מקילים בעלי לקצב, אך יש לחלק שב"ש הקילו רק בדקר נעוץ או שבי"ה הקילו רק בעלי שיש עליו תורת כלי, אלא י"ל שהקושיא מהמשנה שלבי"ש לא נותנים עור לפני דורסן ומותר להגביהו רק אם יש עליו כזית בשו, ולב"ה מותר, אי"כ ב"ש החמירו בשמחת יו"ט, ולענין כיסוי הדם ב"ש הקילו, ור' יוחנן אמר שיש להחליף ולב"ה אסור בעור לפני דורסן, אך יש לחלק שב"ש הקילו רק בדקר נעוץ, וב"ה התיירו בכיסוי כי הוא ראוי לשכיבה, אלא יש להקשות מהמשנה שלבי"ש לא מסלקים תריסים ביו"ט ולב"ה מותר גם להחזיר, אי"כ ב"ש מחמירים בשמחת יו"ט, ובכיסוי הדם ב"ש מקילים, ואמנם יש לומר שב"ש הקילו רק בדקר נעוץ, אך קשה מדוע ב"ה מקילים בתריסים, ר' יוחנן אומר שיש להחליף וב"ה מחמירים בתריסים, או שבי"ה הקילו בתריסים שאין בנין וסתירה בכלים, אך בכיסוי הדם הם החמירו.

משנה לב"ש לא יטול גוזלות אלא אם נענע מבעוד יום, ולב"ה מספיק לעמוד ולומר זה וזה אני נוטל. **גמרא** ר' חנן בר אמר אומר שנחלקו בבריכה ראשונה של הגוזלות, שלבי"ש גוזרים שמא ימלך מלהשתמש בהם, וב"ה לא חששו לכך ובבריכה שניה לכו"ע מספיק ליחד בלי נענוע.

לב"ה אומר זה וזה אני נוטל, ולכאורה מספיק שאומר מכאן אני נוטל, ואין לומר שב"ה לא סוברים שיש ברידה, שהרי יש משנה באהלות שאם יש מת בבית ויש הרבה פתחים כולם טמאים, ואם נפתח פתח אחד רק הוא טמא וכולם טהורים, ואם חשב להוציא מפתח או חלון שיש בו ד' על ד' מציל על כולם, ולב"ש דוקא כשהשב קודם שמת, ולב"ה מועיל מחושבה גם אחר שמת, ורואים שלב"ה יש ברידה ויש

לדחות שרבה סבר שב"ה טהרו רק מכאן ולהבא ולא למפרע, ורבה אומר שטהרו גם למפרע, ואצלנו צריך לברר שמא יטלטל לברוק גזול ולעובנו, ונמצא שהוה טלטל משחו שלא ראוי לו, ואמנם המשנה אומרת שמספיק לומר זה וזה אני נוטל וא"כ לא בדיק מאתמול, ויש לומר כשמזמין מערב יו"ט לא יקח מאחרים, **עמוד ב** וביו"ט עצמו אסור שמא השמינים יכחישו והכחושים ישמינו וטלטל משחו שאינו ראוי, או שמיצא שכולם כחושים וימנע משמחת יו"ט.

משנה זימן הו"ש שחורים ונמצא לבנים או לבנים ונמצא שחורים, או שהיו ב' ומצא ג' אסור, ואם היו ג' ומצא ב' מותר, ואם היו ג' ומצא ח' ונמצא ח' לכן אסורים, ואם רק הם נמצאים מותרים. **גמרא** לכאורה אין חידוש בדין המשנה ורבה מבאר שמדובר שזימן שחורים ולבנים ומצא שחורים במקום של הלבנים ולבנים במקום של השחורים, וא"כ נוכל להקל שהם אותם עופות והתהפכו, קמ"ל שמה שזימן הלכו לעולם ואילו אחרים הם, ולכאורה ניתן להוכיח מכאן לדברי ר' חנינא שרוב וקרוב הולכים אחר הרוב, ויש לדחות כמו שביאר אב"י שהיה דף לפני השוכן ויתכן שהגיעו ממנו.

זימן ב' ומצא ג' אסורים ממה שנשך או שכולם אחרים, או שהם נשארו והנוסף מעורב בהם, ואם זימן ג' ומצא ב' תולעים שהם נשארו ורק אחד הלך, ולכאורה המשנה כדעת רבי שנחלקו כשהניח מנה ומצא מאתים, ולרבי חולין ומעשר שני מעורבים ולחכמים הכל חולין, ואם הניח מאתים ומצא מנה לרבי אחד הלך והשני נשאר, ולחכמים הכל חולין, ויש לומר שלגבי גוזלות גם חכמים יודו כדברי ר' יוחנן ור"א שגוזלות עשויים לדרות, אך ניתן לתרץ כמו שנחלקו ר' יוחנן ור"א אם נחלקו רבי ורבנן בב' כיסוי וכיסוי אחד לכו"ע חולין, או שנחלקו בכיסוי אחד ורב' כיסוי לכו"ע אומרים שמינה אחד נשאר והשני הלך, ולדעה שנחלקו בב' כיסוי צריך להגיע כאן לתירוץ שגוזלות עשויים לדרות, אך לדעה שבב' כיסוי מנה נשאר ומנה הלך אי"כ אותו דבר בגוזלות ולא נחלקו בזה רבי ורבנן, ורב אשי אומר שמדובר בגוזלות שקורים ובכיסוי שקורים, וא"כ גוזלות יכולים להתנתק, אך הכיסוי הם מתנתקים מעצמם, ורבי סובר שגם כיסוי לפעמים מתאכל על הקשר שלהם.

דף יא לכאורה נזכר מהמשנה שצמח על קן אסורים כ"י חנינא שרוב וקרוב הולכים אחר הרוב, ואב"י דוחה שמדובר שיש דף לפני הקן, ורבה מבאר שמדובר בב' קנים אחד על השני ולא רק כשזימן התחנות ולא העליונות ומצא למטה ולא למעלה שאסורות תולעים שהלכו לעולם ואילו אחרים הן, ומה שלמטה השתרבב מלמעלה, וגם אם זימן למעלה ולא למטה ומצא למעלה ולא למטה בכ"ז אסורים שאומרים שמי שהיו הלכו, ואילו עלו מלמטה.

כשיש רק אותם מותרים, לכאורה אם מדובר במפריחים ניתן לומר שמי שהיה הלך ואילו אחרים, ואם הם מדדים, אם יש קן תוך ג' אמה יתכן שדידו ממנו ואם אין קן ודאי הם מותרים, שהרי מר עוקבא בר חמא אומר שניתן לדרות רק ג' אמה, ויש לומר שמדובר שיש קן תוך ג' אמה אך בקרן זוית, ולא אומרים שהם ידרו כיון שמדדים רק אם רואים שמי קנים הם לא יאנם מדדים.

משנה לב"ש לא נוטלים עלי לקצב עליו בשם ולב"ה מותר, לב"ש לא נותנים עור לפני דורסן ולא מגביה אלא אם יש בו כזית בשם ולב"ה מותר. **גמרא** לכו"ע אם קצב עליו בשם אסור לטלטל, אב"י אומר שנחלקו בעלי, ובשו"ב עצמות לכו"ע מותר לקצב בשם, ולכאורה זה פשוט שכתוב עלי, ויש לומר שהיינו אומרים שגם שוכן עצמות אסור וכתבו עלי לחדש שגם דבר שמלאכתו לאיסור ב"ה מתירים, קמ"ל שרק עלי מותר, וללישנא בתרא מותר אפילו שוכר עצמות חדש, ולא אומרים שימלך ולא יקצב עליו, ולכאורה ב"ש חששו שמא ימלך, שהם אמרו שלא מוליכים טבח וסכין לבהמה ולא בהמה לטבח ולסכין, ולב"ש לא מוליכים תבלין ומדוך למדוכה ולא מדוכה לתבלין ומדוך ולב"ה מוליכים, וא"כ ב"ה חששו שימלך, ויש לחלק שבבהמה מצוי שימלך שיחשוב שאינו רוצה בהמה כחושה זו, וכן בקדירה ימלך שאינו רוצה לבשל מה שצריך תבלין ויבשל דבר שאינו צריך תבלין, אך מה שכבר שחט אין חוששים שימלך ולא ישבור שהיה היא שחוטה כבר ועשויה לשבירה.

לכו"ע מולחים בשם לצלי על העור, ואב"י אומר שמותר רק לצלי ולמליחה לקדירה, ולכאורה זה פשוט שהרי כתוב לצלי, ויש לומר שהחידוש הוא שאסור לצלי שהוא כמו קדירה, לת"ק לא מולחין חלב ביו"ט ולא הופכים בהם, ואמרו בשם ר' יהושע שיכול לשטחן ברוח על יתדות, ורב מתינא פסק כר' יהושע, וללישנא בתרא הוא אמר שאין הלכה בכר' יהושע, ולכאורה ללישנא קמא מוכן שתמיד יחיד ורבים הלכה כרבים, והוא צריך לחדש שכאן הלכה כחיד, אך קשה ללישנא אומר שלא צריך לחדש שאין הלכה כחיד, ויש לומר שבא לחדש שלמרות שמסתבר טעמו של ר' יהושע שאם לא נתייר לו ימנע לשחוט קמ"ל שאין הלכה כמותו, **עמוד ב** והחילוק מעור לפני דורסן שישם לא מוכח הדבר כיון שראוי לשכב עליו, אך בחלבים יאמר שגם התיירו שלא יסריח מה ההבדל לשטוח או למלות.

שמואל אומר שמותר למלות כמה תחיתות למרות שצריך רק לאחת, רב אדא בר אבהו הערים ומלח אחת, ואח"כ נמלך ומלח אחרת.

משנה לב"ש לא מסלקים תריסים ביו"ט ולב"ה מותר גם להחזיר. **גמרא** עולא מבאר שתריסים זה תריסי התינות, והתיירו ג' דברים סופם בגלל תחילתם, לתת עור לפני דורסן, ולהחזיר תריסי חניויות, וכן מותר לתת רטיה במקדש, ורחבא אמר בשם ר' יהודה שהתיירו אף לפתוח חבית של עם הארץ, או להתחיל עיסתו ברגל שר' יהודה סובר שיכול לגמור, החידוש בעור לפני הדורסן שלא נאמר שהטעם הוא שראוי לשכיבה והיה מותר גם כששחט לפני יו"ט, מחדש עולא שהתיירו הוא רק כששחט ביו"ט, והוא חידש בתריסי חניויות שלא נאמר שב"ה התיירו בגלל שאין בנין וסתירה בכלים ומותר גם של בתיק קמ"ל שמותר רק של תניויות, וכן מה שהותר החזרת רטיה אף שכתוב כך במשנה שמותר להחזיר רטיה במקדש ולא במדינת, אך היינו אומרים שהייתר הוא בגלל שאין שבות במקדש והיה מותר גם לכהן שאינו ראוי לעבודה מחוץ עולא שהטעם הוא משם סופו ורק כהן הראוי לעבודה מותר להחזיר, ולכאורה גם פותח חביתו שנינו כבר במשנה שמותר לפתוח חבית ולר' יהודה גם גומר, ויש לומר שהיינו אומרים שטמאת עם הארץ ברגל הוא כטהור ומותר גם כשלא התחיל, מחדש רחבא שרק כשהתחיל גומר, ועולא לא מנה את זה שהוא לא שנה דבר שתלוי במחלוקת ואת משנתנו הוא מנה, שב"ש אינה משנה במקום ב"ה.

משנתנו אינה כו"ש בן אלעזר שאומר שלכו"ע לא מסלקים תריסים ביו"ט ונחלקו רק להחזיר שב"ש אסור וב"ה התיירו, ונחלקו מספיק להם ציר ואם יש ציר מותר גם לב"ש, ויש ברייתא שנחלקו בלי ציר וכשיש ציר אסור לכו"ע, ואב"י אומר שכושי ציר מהצד לכו"ע. אסור ובלוי ציר כלל מותר לכו"ע ונחלקו כשיש ציר באמצע אם גוזרים משום ציר מהצד או שלא גזרו.